

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 36. KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÖNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGLADUNK EL. ELŐFIZETÉSI DIJ: Védőre postán v. helyben hűzőbe...

EGYÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. DALSHÁZ-UTCA 1. HIRDETÉSEKET ÉS NYILTÉRBE VÁLÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVÉTELE...

A császári rejtély.

Ama nagy alkotmány-konfliktus óta, mely harmincz év előtt az egész porosz népet állította talpra, hogy fenyegetett jogait megvédje a királyi hatalom ellen...

Legjobb kiválk azonban a nemzeti liberálisok magatartása. Ez a párt az utóbbi években mindig Bismarck szekerét toltta, benső szövetségbe lépett a reakcionárius pártokkal...

szabadelvi miniszterektől megváljon...

szabadelvi miniszterektől megváljon, ellenkezésképpen Miquelt most készül a porosz minisztertanács elére állítani. Tulajdonképp mit akart hát dörögdelmes frázisaival...

Tandijmentesség a fővárosban.

A belügyminiszterium valóságos rendszert csinál abból, hogy a fővárosi törvényhatóságának a népoktatás terén való üdvös reform-törvényeinek...

egészen figyelmen kívül hagyni...

egészen figyelmen kívül hagyni, s a mik mellett a magasabb ideális szempontoknak is háttérbe kell szorulniok. Ez érdekek és parancsoló szükségek előtt hajlott meg a fővárosi törvényhatósága...

kellemellen kötelesek, hogy a tandijmentességre igényt bejelentő szülők...

kellemellen kötelesek, hogy a tandijmentességre igényt bejelentő szülők vagyoni viszonyait megvizsgálják s azután ha egyik-másik polgárnál jobb módot konstátálnak, erre vonatkozó jelentésük után azoktól a tandij utólag behajtandó. A bizottság többsége ezt az előterjesztést elfogadta.

Az elemi oktatásnak sokkal fontosabb...

Az elemi oktatásnak sokkal fontosabb érdekei vannak, semhogy annak a lehetőséghez való kiterjesztését kicsinyes szempontok miatt szabad lenne megakadályozni. Ha a fővárosi törvényhatóságában volt a nagy érdek iránt elegendő érzék...

Egy impresszário bajai.

Firenzében nemrég 'Egy impresszário emlékezése' címzen érdekes könyv jelent meg, mely a benne szereplő egyéniségeknek s a tartalom változatosságánál fogva, széles körökben nagy feltűnést keltett. A könyvnek, egy a firenzei Bibliotheca Nazionale által nemrég megszerzett levezetés szolgál alapul. Lavarini firenzei színházi vállalkozó levelezése ez, a ki a század első felében, hogy saját kedvenc kifejezésével éljünk, 'isten után az első impresszário' volt. Amint bizonyos, hogy Lavarini olyan mestereknél mint Bellini, Verdi és Mercadante operákat rendelt meg s Donizettinek nem egyszer a legbizalmasabban megvergette a vállát, leveleiben. Hogy Lavarini korának elsőrangú énekesivel és énekesnőivel személyes összeköttetésben állt, hogy velük levelezett, az a levelezésből eléggé kitűnik, sőt ezeknek az erotikus hölgyeknek és uraknak a levelei teszik a kötet tartalmának legérdekesebb részét. Igazán sajátságos népség az ilyen impresszário a társasággal együtt: csodálatos teremestek, különösen azoknak az állítólag líla- és rózsaszínű leveleknek ironói, zavaros helmersókkal és olykor durva neveltségűekkel! Milyen tulespangók viselkedésben, hogy el vannak telve önmagukkal és milyen hangon beszélnek a halhatatlan melódiák megteremtőitől, melyek őket muló sikereikhez jutatták!

kinált a közönségnek, nem kerülhette el sorsát, mert mindenki csak a szép, a kedves, az isteni Grisi-t kívánta, a ki nyomtalanul eltűnt. Igaz, hogy sok baja volt ezzel a féltelen művésznővel, de azért mégis bámulatos, hogy mily ügyesen tudott vele bánni. Ertezt hozzá, hogy primadonnái híuságának hízleljen s őket, ha szükség volt rá, egymás ellen felingerelje. Unger Karolina bécsi énekesnő, ki a harminczas években az olasz színpadokon sikert sikerre halmozott, 1834-ben Párisból azt írta Lavarinak, hogy szeretne Bécsben, Berlinben és Londonban keresztül művészi körutat tenni, s kérte, hogy bontsa fel szerződését egy évre. Unger Karolina is tegezi az impresszáriót, de azért levelei a barátságos egyetértés nyugalmat viselk magukon. 'Mondd, mit kívánsz a szerződés felbontásáért. De légy tisztességes, és megígátod, hogy nem felejtél el ezt a szolgálatot...' De az impresszário erre érzézteljes hajthatatlansággal így felelt: 'Mennyire szétágaznak a mi gondolataink! Kérlek, a következő évre ne szerződéseloh, mert én szeretem, ha mellettem vagy, s hízlelgek magamnak azzal, hogy egyenlő feltételek mellett engem részesítsd előnyben: te pedig azt kívánod, hogy köteleztesseid alól feloldjalak...' Talán hallottad már, hogy B. levette a kezét a nápolyi színházról, s hogy azt egy társaság veszi át, a melynek alkalmazásint én is tagja leszek; s ha ez bekövetkezik, akkor is elhagyom engem? Oh Karolina! Karolina! Te nem szeretsz engem, ugy mint a hogy én hittem. 'Azért kérdezted, hogy hoztam Párisból. A mit akarsz; megemlékezésed bármily jóle mindíg kedves és becses lesz előttem, de mindenképp azt szeretném, ha magadat hoznád vissza, még pedig mindennemű más szerződési kötelezettségek nélkül. Az én színházi vállalkozásom a legáltalánosabb tetszés mellett záródott. Egész Róma reméli, hogy engem a jövő évben is viszontlátalak, még pedig valami Unger Karolinával egyetemben, a kit az örök városban mindenki szeret, tisztel és becsül.' Unger Karolina római kedveltsége évekkel azelőtt kezdődött. Fellépett ott 'Belisario'-ban és 'Beatrice de Tenda'-ban s a sajtó és a közvélemény mindkét szerepében dicsőimuszokat zengelt róla. Egyébiránt ő maga is sokat tartott erről a két szerepéről s különösen büszke volt rá, hogy Unger Karolinát megkorrigálta. 'Pompásan dramatizáltam magamnak a dolgot, írja erre vonatkozólag Lavarinak...' E mellett a régi idők olesósága dacára is ez a primadonna hatalmas fizetést húzott Lavaritól. Ta-

vaszi staggionera 18.000, ószire 20.000, a farsangra 35.000 frankot kapott. Az impresszário lassankint érezni is kezdte azt a pressziót, melyet Unger Karolina nék gyakorolt, s később egy fiatal énekesnővel, Strepponi Giuseppinával akarta őt a nyeregéből kiűlni. Ekkor tört csak ki, hogy Unger Karolina mily nagy népszerűségnek örvendett. Pietro Romani, a pergoli színház hangversenymestere és több Lavariféle staggione karmestere erre vonatkozólag a következőket írta az impresszáriónak: 'Annyit mondhatsz, hogy a Lucia előadásra vonatkozó terved csodálatos és hozzád teljesen méltatlan. Nem számoltál vele, hogy az által Strepponi-t feloldoznád. Unger Karolinának nagy népszerűsége van Firenzében, akárhí következték is utána, annak buknia kell, nekéd pedig érdekében áll, hogy Strepponi emelkedjék és ne bukjen...' Mához egy évre — írja 1841 augusztus 18-án — talán már nem leszek az elők közt, és minden csalfa látszatnak, minden ellenmondásnak vége lesz a siron túl.' Strepponi azonban e borongós hangulat dacára sem idegenkedett egy-egy gonosz tréfától. Így mikor az énekművészetéről és csunyaaságáról egyaránt híres Barbieri, férjhez ment valami Niinibé, Strepponi a következő megjegyzést közzéte: 'Ma ez az almaris előt a szemembe valahol 'Barbieri-Nini'. No ha ez is kapott férjét, akkor egyikünknek sem kell kétségbeesnie.' Az impresszário sokszor érdekében állónak találta ezeket az egymással különben is folytonosan hadilábon álló hölgyeket még jobban egy-másra uszítani. Ugy látszik ezt a taktikát megpróbálta az ünnepeit Brambilla Terézával is, a kinek Barbieriben kellemetlen vetélytársnője támadt. Legálább erre enged következtetni egy levél, melyet az előbb említett énekesnő Lavariohoz írt. 'Én ép úgy becsülöm Barbieri-t, mint bármely más jóvaló művésznőt — írja ebben a levélben — s e mellett ismerem a színházat. Hiszi ön, hogy ha én mindazt, a mit ön Romani-nak írt, gondoltam, mondtam és tettem volna, oly együgyű lettem volna, hogy ne tapsoljak Barbierinek? Aligha signor Lavarini. Nem vagyok oly naïv, hogy az embereknek ezt a szíveséget megtegyem! — Én

is tapsoltam, de meg mindazokat, a kik velem a páholyban voltak kértem, hogy tapsoljanak. Mikor a közönség csendes volt, akkor persze én sem tapsoltam, nehogy neveltségeseleg tegyem magamat. Vajon az én hirhordozói miért nem mondták meg önnek azt is, hogy Barbieri, azon a két estén, mikor előt, hogy engem meghallgasson, nemcsak hogy nem tapsolt, de egészen közönyösen beszélgetett! Lássá, én ilyesmit nem teszek... sokkal okosabb és józanabb vagyok... Én a színházban mindig tapsoltam, még akkor is, ha valaki egész este hamisan énekel!' Lehet, hogy az impresszário ki akarta engesztelni a tulajdonos érzékeny művésznőt, vagy tán még jobban meg akarta bántani, elég az hozzá, hogy egy ízben megemlékezett egy újságírókról, a melyben Brambilla-ról való nagy dicséretet látott. Erre a művésznő így felelt neki: 'Valóban nem értem, hogy mondhatja ön azt 'dicséret'-nek, a mit T. rólam írt. Ebből csak az tűnik ki, hogy vagy más papot olvasott, vagy pedig cserben hagyta az emlékező tehetséget. T. az ő lapjában szörül szóra a következőket írta: 'A szereplők több-kevesebb tetszést és kihívást arattak — Brambilla a kavatomban és ariában, Ronconi a kavatomban és a Poppoal való köztöbbs, az utóbbi az emittelt köztöbbs és a második felvonás ariájában.' Nem mondja rólam, jól vagy rosszul énekelek-e, se hogy tudok-e mozogni a színpadon, vagy sem. Lehet, hogy majd máskor megleszi.' Bármily ingerlekeny és dicsvágyó volt is Brambilla Teréza, mégis úgy látszik, hogy a Lavariféle vallalatok hölgyei közül ő volt a legszeretreméltóbb, a kivel legsimábban lehetett boldogulni. Milyen örösi különbség volt ebben a tekintetben között és a szicíliai születési szép és fiatal Muzarelli Róza közt, a kit Lavarini fedezett fel és emelt ki az ismeretlenség homályából! Itt az impresszáriónak nemcsak egy fiatal, hirtelen sikerkelőt elvakított, és rózsás jövőtől elbizakodott énekesnő szélesvélte, hanem igényeknél teljes ajánlák és megfírtelvetlen természetű nővéreinek kiálthatatlanságával is számolnia kellett. 'Tudod — írja Romani Pietro az impresszáriónak Livornóból, hol Lucretia Borgia előadására készültek — hogy a 'papát' meginterpelláltam azért, mert a leánya a próbákról elmaradozott. Másnap megkérdezte tőlem, hogy felmentem-e a legközelebbi próba alól. Azt mondtam, igen. Utána következtek két nap volt az első összpróba, melynek közvetlen a kezdete előtt bejelentette, hogy nem

jöhét. Képzelted, hogy magamban mit kívántam neki... Magam nem járván a házukba, elküldtem hozzá Unger és Cosellit, kérjék meg, hogy fűradjon el... de haszlatlan. Azt izente vissza, hogy ha kénszerittem rá, hogy eljőjön, megbetegednék s betegségenem én lennék az oka. Ettől kezdve egyáltalában nem járt a próbákra. De ez még semmi. Jelmezeket küldtem neki próbára. Megkérdezte tőlem, hajlandó vagyok-e rájuk a szükséges változtatásokat megteinteni. Azt feleltem igen. Erre azt izente, hogy hozzam el azt a kőpenyét, mely Firenzében maradt. Irtam érte és elhoztam. Elküldtem neki. Erre az utó a felelet, hogy mindezekből a ruhákból semmit sem használhat és teljesen újakat kíván. Nem íeleltem rá semmit. Ekkor a 'papa' értesenre adta, hogy a leánya annyira felingerlődött a ruhák miatt, hogy kénytelen volt lefeküdni, s ha nem igérem meg neki az újakat, úgy nem léphet fel. Képzeld csak! Epen vasárnap volt s elküldtem hozzá Unger, mondia meg neki, hogy sem idő, sem lelemmel új ruhák csinálására, hogy a regieket alakítottam a kedvért, de hogy az előadást nélküle is megtartom... s már intézkedtem is... Minden haszlatlan volt. 'Később odaküldtem Cosellit, a ki már-már rábeszélte őt, mikor egyszerre belepélt alaváló nővére, mindent elrontott és hajmeresztő dolgokat művelt. Coselli így szólt hozzá: Tehát ön az, a ki elaját ont a türe, — s miután érten megmondta neki a véleményét, távozott. Végre Unger és Coselli együttes fűradkozásának sikerült a csökönység népséget megpuhítani.' Egyébiránt hogy nemcsak az énekesnőkkel, de az énekesekkel is rendkívül nehéz boldogulni, az impresszário levelezéséből szintén kitűnik. Többek közt Verdi, egy Lavarioz intézett leveleiben panaszkodik, hogy az énekes, a kinek a 'Macbeth'-ben Banco-t kellene adnia, ennek szellemét sehogy sem akarja ábrázolni. Borzasztó dolog volna, — írja Verdi — ha a szellemét más adná, mert Banco-nak akkor is meg kell tartania az arcát, a mikor mint szellem jele nek megleszi. Még világosabb példája ennek Porto basszista, a ki valóban erdeti fickó volt. Valahányszor föllepelt, kiválasztott magának a színpadon egy pontot, a melyről a világ minden kincsét el nem mozdult. Kórházban halt meg. Bármily makacs és akaratos volt is, tudott takarzkodni, a minhez kollegái közül vajmi kevesen értettek. Néhány százezer tallér maradt utána.

Zeitung dították a den a császárgyűlési irarat alá... London, március 1. (Az Egyetértés távirata.)

Szofia, március 1. (Az Egyetértés távirata.) Pol. Corr. Készen áll a Parthenios püspöknek szofiai metropolitára történő megválasztásán... Pétervári, március 1. (Az Egyetértés távirata.)

A különböző államok kereskedelmi flottái. (R. A.) A brit királyság összes tengeri kereskedelmi hajóinak tehertérsége 1890-ben 7,945,000 tonnára rogt...

Vegyes közlemények. A választásabélyozásra vonatkozólag azt írják a Pol. Corr.-nak Budapestról...

IPARÜGYEK. A vasárnapi előadások és a muzeumok látogatása. Az ipari munkások számára rendezett harmadik előadás...

KERESKEDELEM ÉS TŐZSZE. Az osztrák-magyar bank új kormányzóját, Kautz Gyula tanárt legközelebb talán már a héten nevezik ki...

Róma, március 1. (Az Egyetértés távirata.) Pol. Corr. Az orosz kormányának a vatikánhoz küldött megbízottját, Isvoicskit, a pápa a napokban kihallgatásán fogadja...

Christiania, március 1. A storthingban a konvulziós kérdés tárgyalásánál Steen állami miniszter kijelentette: nincs kételem az iránt, hogy ez az ügy rendezhető...

Ezen adatok azonban nem adnak megbízható képet a különböző kereskedelmi flották szállítási képességéről és pedig azért nem, mivel a vitorláshajók és gőzöskék együttes száma...

A magyar királyi államvasutak 1891. november végleges bevételi eredményei. A törzshozzávetel. Ideiglenesen kimutatott bevétel: 4,355,000 forint.

A Magyar Királyság és az Auszria-Magyarország közös határhátrétegének megújítása. A központosított állami és polgári közhatalomok...

Belgrad, március 1. Hir szerint a radikális klubnak tegnap rendkívüli ülésén a kabinetkérdésről Milán királyi lemondási nyilatkozata...

Atén, március 1. Kalyanski királyi titkár megbízta a Delyannis miniszterelnököt, mely már említve volt, az volt a célja, hogy a miniszterelnököt lemondásra bírja.

Angliában csupán egy évben t. i. 1880-ban annyi új gőzös épült, hogy a mondott évben 411,000 tonnával, 1882-ben meg éppén 714,000 tonnával és 1888-ban 751,000 tonnával növekedett a gőzöskék tehervelési képessége.

Anglia után Németország az, mely 1889-ben a legtöbb új hajóval növelte tengerészletét. Utartalunk kint 193,000 tonnát. Harmadik sorban következik Norvégia 141,000 tonnával.

American szarmazású sertesek bevétel Németországban. A cs. és kir. közös külügyminisztérium értesítette a m. kir. földművelési minisztériumot...

Belgrad, március 1. (Az Egyetértés távirata.) Konstantinápolyból táviratozták, hogy az ottani rendőrség razzit tartott a bolgár emigránsok között. Tepe-Basi kultvárosban a rendőrség letartozott egy Chindarov György nevű bolgárt...

Atén, március 1. (6 óra este.) A képviselőház, miután a Delyannis-kormányt bízzal szavazott, a végső befejezéséig elnapolta ülését. Nagy embertömeg kísérte Delyannist lakásába...

Atén, március 1. (5 óra 20 p. d. u.) Az új Constantopolu-kormány megalkadása nehézségekbe ütközött, minthogy a középpárt megtagadta közreműködését. A képviselőházban Delyanis a jelenlévő többség előtt kifejtette a helyzetet...

SORSOLÁS. A magyar vöröskereszt-egylet sorjegyeinek húzása ma délután volt Zichy Nándor gróf és Rupp Zsigmond kir. közjegyzők jelenlétében. Törlesztésre a következő hat sorozatszámmal húzták ki...

A német bankok üzletelésének mértéke. Németország legfontosabb bankjai már közzétették mérlegüket, a melyekből az látniuk, hogy a németországi bankkifizetési terv hanyatlott...

Burgundi. A burgundi katonák a Lubin János vezette csapatokkal a szlovákiai határvédelem érdekében készültek fel. A szlovákiai határvédelem érdekében készültek fel...

KÖZGAZDASÁG. Berlin, március 1. A mai tőzsdén elterjedt a hír, hogy Tuniszban a nép fellázadt. Részletek azonban még hiányoznak. Pétervári, március 1. Ma tettek közzé egy törvényt, mely elrendeli, hogy a pamutgyárakhoz szükséges anyagok vámját a külállamok felére kivitel nélkül visszatérítsék.

Berlin, március 1. A mai tőzsdén elterjedt a hír, hogy Tuniszban a nép fellázadt. Részletek azonban még hiányoznak. Pétervári, március 1. Ma tettek közzé egy törvényt, mely elrendeli, hogy a pamutgyárakhoz szükséges anyagok vámját a külállamok felére kivitel nélkül visszatérítsék.

Atén, március 1. (6 óra 30 p. e.) Az új miniszterium következőképpen alakult meg: Miniszterelnök, külügyi és pénzügyi miniszter: Constantopolus; igazságügyi és belügyminiszter: Phylaretos; tengerügyi miniszter: Sachouri; hadügyminiszter: Mastropas; közoktatási miniszter: Papanichalopoulos. Az új miniszterek már letették az esküt.

Diszkontó és kamattársaság... 11:44 15:82 7:06 13:15 8 11. Német bank... 13:70 14:90 9:30 11:22 9 11. Berni bank... 7:43 11:45 4:62 8:44 5:4 9. Berlini Handelsbank... 5:47 7:51 4:62 6:39 7: 9. Drezdai bank... 3:85 4:94 2:91 4:02 6: 9. Német bank... 6:88 10:51 5:10 8:75 7 10. E hat bank bruttó nyeresége 16 millió, tiszta nyeresége 19 millió márkával kisebb mint az előző évben. Az osztalék 20-40 százalékkal kisebbedett. A hivatásos oká Németország tavalyi gazdasági vereségét, megelégedve azonban, hogy több bank tevényt vezetett.

